32000R0790

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 790/2000
(2000. gada 14. aprīlis),
ar ko nosaka tirdzniecības standartu tomātiem

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1996. gada 28. oktobra Regulu (EK) Nr. 2200/96 par augļu un dārzeņu tirgus kopīgo organizāciju ([1]), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1257/1999 ([2]), un jo īpaši tās 2. panta 2. punktu,

tā kā:

(1) Tomāti ir iekļauti to produktu sarakstā, kas uzskaitīti Regulas (EK) Nr. 2200/96 I pielikumā un attiecībā uz ko jāpieņem standarti. Komisijas Regula (EEK) Nr. 778/83, ar ko paredz kvalitātes standartus tomātiem ([3]), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2522/97 ([4]), ir bieži grozīta un vairs nespēj nodrošināt juridisku skaidrību.

(2) Tādēļ noteikumi būtu jāpārstrādā un Regula (EEK) Nr. 778/83 būtu jāatceļ. Šajā nolūkā un lai saglabātu pārredzamību pasaules tirgū, būtu jāņem vērā standarts tomātiem, ko ieteikusi ANO/EEK Darba grupa ātri bojājošos produktu standartizācijai un kvalitātei.

(3) Jānorāda arī tas, ka ķiršveida tomāti (tostarp ķekaru ķirštomāti) ir ceturtais tirdzniecības tips, kas nodalīts no trim agrāk identificētajiem tipiem (apaļie tomāti, rievotie tomāti un garenie tomāti). Tā kā būtu jāprecizē arī dažādie pieļaujamie tirdznieciskā noformējuma veidi, kas raksturīgi tomātiem. Turklāt svaigu tomātu tirgus attīstība ir atkarīga no šī produkta organoleptiskās kvalitātes, kas jo īpaši mazumtirdzniecības posmā var būtiski mainīties. Tādēļ uzņēmumam uz iepakojuma jāļauj norādīt gatavības pamatkritēriju mazākā vai lielākā vērtība, lai patērētājiem būtu izvēles brīvība, iegādājoties tādas organoleptiskās kvalitātes augļus, kādus viņi pieprasa.

(4) Piemērojot šos standartus, neapmierinošas kvalitātes produkti būtu jāizņem no tirgus, tādējādi padarot produkciju atbilstīgu patērētāju prasībām un veicinot tirdzniecības attiecības, kuru pamatā ir godīga konkurence, kā arī palīdzot uzlabot ražošanas rentabilitāti.

(5) Šie standarti ir piemērojami visos tirdzniecības posmos. Transportēšana lielos attālumos, glabāšana noteiktu laiku vai pārkraušanas darbības var izraisīt produktu bojāšanos sakarā ar to bioloģisko attīstību vai tendenci bojāties. Šāda bojāšanās būtu jāņem vērā, šos standartus piemērojot tajos tirdzniecības posmos, kas seko nosūtīšanai. Tā kā "Ekstra" šķiras produkti ir jāšķiro un jāiepako īpaši uzmanīgi, attiecībā uz tiem ir jāņem vērā tikai to svaiguma un turgescences trūkums.

(6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Svaigu augļu un dārzeņu pārvaldības komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Pielikumā ir noteikts tirdzniecības standarts tomātiem, uz kuriem attiecas KN kods 0702 00 00.

Šo standartu piemēro visos tirdzniecības posmos saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti Regulā (EK) Nr. 2200/96.

Tomēr posmos, kas seko nosūtīšanai, attiecībā uz standarta noteikumiem produkti var būt:

— nedaudz mazāk svaigi un ar nedaudz mazāku turgescenci,

— attiecībā uz produktiem, kas nav "Ekstra" šķiras produkti, mazliet bojāti sakarā ar to attīstību un tiem raksturīgo tendenci bojāties.

2. pants

Ar šo atceļ Regulu (EEK) Nr. 778/83.

3. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no trešā mēneša, kas seko tās stāšanās spēkā, pirmās dienas.

([1]) OV L 297, 21.11.1996., 1. lpp.
([2]) OV L 160, 26.6.1999., 80. lpp.
([3]) OV L 86, 31.3.1983., 14. lpp.
([4]) OV L 346, 17.12.1997., 44. lpp.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2000. gada 14. aprīlī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Franz FISCHLER

PIELIKUMS

TOMĀTIEM NOTEIKTAIS STANDARTS

I. PRODUKCIJAS DEFINĪCIJA

Šis standarts attiecas uz to šķirņu tomātiem, kas izaudzēti no *Lycopersicon lycopersicum (L.) Karsten ex Farw./Lycopersicon esculentum Mill.* un kuri patērētājam jāpiegādā svaigi, bet neattiecas uz tomātiem, kas paredzēti rūpnieciskai pārstrādei.

Tomātus var iedalīt četros tirdzniecības veidos:

— "apaļi",

— "rievoti",

— "gareni" vai "iegareni",

— "ķiršveida" tomāti (tostarp "ķekaru" ķirštomāti).

II. NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ KVALITĀTI

Standarta mērķis ir noteikt kvalitātes prasības tomātiem pēc to sagatavošanas un iepakošanas.

A. **Obligātās prasības**

Ievērojot katrai šķirai paredzētos īpašos noteikumus un pieļaujamās pielaides, visu šķiru tomātiem jābūt:

— veseliem,

— nebojātiem; produkciju, ko skārusi puve vai kas sabojājusies tā, ka kļuvusi nederīga patēriņam, neizmanto,

— tīriem, faktiski bez jebkādiem redzamiem svešķermeņiem,

— svaigiem pēc izskata,

— faktiski bez kaitēkļiem,

— faktiski bez bojājumiem, ko izraisījuši kaitēkļi,

— bez pārmērīga ārējā mitruma,

— bez svešas izcelsmes smaržas un/vai garšas.

Tomātu ķekaru gadījumā kātiem jābūt svaigiem, veseliem, tīriem, bez lapām un bez jebkādiem redzamiem svešķermeņiem.

Tomātu attīstībai un stāvoklim jābūt tādam, lai tos varētu:

— transportēt un pārkraut, un

— apmierinošā stāvoklī nogādāt galamērķī.

B. **Klasifikācija**

Tomātus klasificē trīs šķirās, kas noteiktas še turpmāk:

i) *"Ekstra" šķira*

Šīs šķiras tomātiem jābūt augstākās kvalitātes tomātiem. Tiem jābūt ar stingru mīkstumu un attiecībā uz to formu, izskatu un attīstību jāatbilst šķirnei raksturīgajām īpašībām.

To krāsojumam atkarībā no to gatavības stāvokļa jābūt atbilstošam prasībām, kas izklāstītas iepriekš minētā A punkta pēdējā daļā.

Tiem jābūt bez zaļiem plankumiem un citiem defektiem, izņemot ļoti nelielus virspusējus defektus, ja vien tie neietekmē produkcijas kopējo izskatu, kvalitāti, uzglabāšanas kvalitāti un noformējumu iepakojumā.

ii) *I šķira*

Šīs šķiras tomātiem jābūt labas kvalitātes tomātiem. Tiem jābūt pietiekami stingriem un ar attiecīgajai šķirnei raksturīgajām īpašībām.

Tiem jābūt bez plaisām un redzamiem zaļiem plankumiem. Tomēr ir pieļaujami šādi nelieli defekti, ja vien tie neietekmē produkcijas kopējo izskatu, kvalitāti, uzglabāšanas kvalitāti un noformējumu iepakojumā:

— neliels formas un attīstības defekts,

— neliels krāsojuma defekts,

— nelieli miziņas defekti,

— pavisam nelieli saspiedumi.

Turklāt "rievotiem" tomātiem var būt:

— saauguši ieplaisājumi, kuri nav garāki par 1 cm,

— izvirzījumi, kas nav pārmērīgi,

— neliela kātiņa daļa, bet ne pārkoksnējusies,

— pārkoksnējusies drīksna līdz 1 cm^2,

— smalka, iegarenas formas (šuvei līdzīga) zieda vieta, kas nav garāka par divām trešdaļām no augļa lielākā diametra.

iii) *II šķira*

Šajā šķirā ietilpst tomāti, ko nevar iekļaut augstākās šķirās, bet kas atbilst iepriekš noteiktajām obligātajām prasībām.

Tiem jābūt pietiekami stingriem (taču tie var būt nedaudz mazāk stingri, nekā I šķiras tomāti), un tajos nedrīkst būt nesaauguši ieplaisājumi.

Ar noteikumu, ka tomāti saglabā savas pamatīpašības attiecībā uz kvalitāti, uzglabāšanas kvalitāti un izskatu, ir pieļaujami šādi defekti:

— formas, attīstības un krāsojuma defekti,

— virsmas defekti vai saspiedumi ar noteikumu, ka augļi nav nopietni bojāti,

— saauguši ieplaisājumi, kuri nav garāki par 3 cm.

Turklāt "rievotiem" tomātiem var būt:

— izteiktāki izvirzījumi, nekā tas ir pieļaujams I šķirai, taču bez formas bojājumiem,

— kātiņa daļa,

— pārkoksnējusies drīksna līdz 2 cm^2,

— smalka, iegarenas formas (šuvei līdzīga) zieda vieta.

III. NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ KLASIFICĒŠANU PĒC LIELUMA

Lielumu nosaka pēc lielākā šķērsgriezuma diametra. Šos noteikumus nepiemēro "ķiršveida" tomātiem.

A. **Minimālais lielums**

Tomātiem, kurus klasificē "Ekstra" šķirā, I un II šķirā, minimālais lielums ir:

— 35 mm "apaļiem" un "rievotiem" tomātiem,

— 30 mm "gareniem" tomātiem.

B. **Klasificēšanas pēc lieluma mērogs**

Tomātus klasificē pēc šāda klasificēšanas pēc lieluma mēroga:

— vairāk nekā 30 mm, bet ne vairāk kā 35 mm [1],

— 35 mm un vairāk, bet ne vairāk kā 40 mm,

— 40 mm un vairāk, bet ne vairāk kā 47 mm,

— 47 mm un vairāk, bet ne vairāk kā 57 mm,

— 57 mm un vairāk, bet ne vairāk kā 67 mm,

— 67 mm un vairāk, bet ne vairāk kā 82 mm,

— 82 mm un vairāk, bet ne vairāk kā 102 mm,

— 102 mm un vairāk.

Klasificēšanas pēc lieluma mērogs obligāti jāievēro "Ekstra", I un II šķiras tomātiem.

Klasificēšanas pēc lieluma mērogu nepiemēro tomātu ķekariem.

[1] Vieníği "gareniem" tomātiem.

IV. NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ PIELAIDĒM

Katrā iepakojumā ir pieļaujamas pielaides attiecībā uz kvalitāti un lielumu produkcijai, kas neatbilst norādītās šķiras prasībām.

A. **Kvalitātes pielaides**

i) *"Ekstra" šķira*

— 5 % tomātu pēc skaita vai svara, kas neatbilst šķiras prasībām, bet atbilst I šķiras prasībām vai izņēmuma kārtā iekļaujas minētās šķiras pielaižu robežās.

ii) *I šķira*

— 10 % tomātu pēc skaita vai svara, kas neatbilst šķiras prasībām, bet atbilst II šķiras prasībām vai izņēmuma kārtā iekļaujas minētās šķiras pielaižu robežās.

— Tomātu ķekaru šķirai 5 % tomātu pēc skaita vai svara, kas atdalīti no kātiņa.

iii) *II šķira*

— 10 % tomātu pēc skaita vai svara, kas neatbilst ne šķiras prasībām, ne obligātajām prasībām, izņemot produkciju, ko skārusi puve, redzami sasitumi vai jebkurš cits bojājums, kā dēļ tā nav derīga patēriņam.

— Tomātu ķekaru šķirai 10 % tomātu pēc skaita vai svara, kas atdalīti no kātiņa.

B. **Lieluma pielaides**

Attiecībā uz visām šķirām: 10 % tomātu pēc skaita vai svara, kas atbilst lielumam tieši virs vai zem norādītā, vismaz 33 mm "apaļiem" un "rievotiem" tomātiem, bet 28 mm "gareniem" tomātiem.

V. NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ NOFORMĒJUMU

A. **Vienādība**

Visu iepakojumu saturam jābūt vienādam un jāsatur tikai vienas izcelsmes, šķirnes vai tirdzniecības tipa, kvalitātes un lieluma (ja tie klasificēti pēc lieluma) tomāti.

"Ekstra" šķiras un I šķiras tomātu gatavībai un krāsojumam jābūt faktiski vienādam. Turklāt "garenu" tomātu garumam jābūt pietiekami vienādam.

Iepakojuma satura redzamajai daļai jāraksturo viss saturs.

B. **Iepakojums**

Tomātiem jābūt iepakotiem tā, lai produkcija būtu pienācīgi aizsargāta.

Materiāliem, ko izmanto iepakojuma iekšpusē, jābūt jauniem, tīriem un tādas kvalitātes, kas ļauj pasargāt produkciju no jebkādiem ārējiem vai iekšējiem bojājumiem. Materiālus, jo īpaši papīru vai zīmogus, ar tirdzniecības specifikācijām atļauts izmantot ar noteikumu, ka drukāšana vai etiķetēšana ir veikta ar netoksisku tinti vai līmi.

Iepakojumiem jābūt bez jebkādiem svešķermeņiem.

C. **Noformējums**

Tomātus var noformēt šādi:

i) kā atsevišķus augļus, ar vai bez kausiņiem un īsiem kātiņiem;

ii) kā tomātu ķekarus, t.i., tomātus noformē kā veselu ziedkopu un vai tās daļu, un katru ziedkopu vai tās daļu veido vismaz šāds augļu skaits:
— trīs augļi (fasēšanā divi augļi), vai
— "ķiršveida" tomātu ķekaru gadījumā seši augļi (fasēšanā četri augļi).

VI. NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ MARĶĒŠANU

Uz katra iepakojuma jābūt šādai informācijai, kas uzrakstīta uz vienas iepakojuma puses, ir salasāma, neizdzēšami marķēta un redzama no ārpuses.

A. **Identifikācija**

Fasētājs un/vai izplatītājs: Nosaukums un adrese vai oficiāli izsniegta vai pieņemta koda atzīme. Tomēr, ja izmanto koda atzīmi, atsauce "fasētājs un/vai izplatītājs" (vai līdzvērtīgs saīsinājums) jānorāda tieši kopā ar koda atzīmi.

B. **Produkcijas raksturs**

— "Tomāti" vai "tomātu ķekari" un tirdzniecības tips, ja saturs no ārpuses nav redzams. Šāda sīka informācija vienmēr jānorāda par "ķiršveida" tomātiem (vai "ķekaru" ķirštomātiem) neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav ķekaros,

— šķirnes nosaukums (nav obligāts).

C. **Produkcijas izcelsme**

— Izcelsmes valsts un pēc izvēles apgabals, kur produkcija audzēta, vai valsts, reģionālais vai vietējais nosaukums.

D. **Tirdzniecības specifikācijas**

— šķira,

— lielums (ja klasificēti pēc lieluma), kas izteikts kā minimālais un maksimālais diametrs vai, vajadzības gadījumā, atzīme "nestandarta",

— minimālais cukura saturs, ko nosaka ar refraktometru un izsaka Briksa grādos (nav obligāts).

E. **Oficiālā kontroles atzīme** (nav obligāta)